

Prohászka Ottokár: „...a Húsvét a legnagyobb s legelragadóbb látomás volt”

Szerző: Vendégszerző (2021-04-05)

1 / 12 oldal | © Katolikus.ma

Jelen kiadvány tartalmául a Katolikus.ma cikke szolgál, mely a <https://katolikus.ma/prohaszka-ottokar-a-husvet-a-legnagyobb-s-legelragadobb-latomas-volt/> internetes címről származik. A cikket 2021-05-18 dátummal egy médiamissziós lelkületű Tisztelt Olvasónk töltötte le, létrehozva a jelen pdf vagy papír alapú kiadást, akinek ez úton is köszönjük az ilyen formában történő terjesztést. Mindent Isten nagyobb dicsőségére!

Habent sua fata libelli, tartja a mondás. S nemcsak a könyveknek, tehetjük hozzá - cikkeknek, elmélkedő szövegeknek is megvan a maguk sorsa. 1927. április tizedikén, húsvét vasárnapján jelent meg a nyolc nappal korábban Urához megtért

---

Szerző: Vendégszerző (2021-04-05)

2 / 12 oldal | © Katolikus.ma

Jelen kiadvány tartalmául a Katolikus.ma cikke szolgál, mely a <https://katolikus.ma/prohaszka-ottokar-a-husvet-a-legnagyobb-s-legelragadobb-latomas-volt/> internetes címről származik. A cikket 2021-05-18 dátummal egy médiamissziós lelkületű Tisztelt Olvasónk töltötte le, létrehozva a jelen pdf vagy papír alapú kiadást, akinek ez úton is köszönjük az ilyen formában történő terjesztést. Mindent Isten nagyobb dicsőségére!

Prohászka Ottokár utolsó írása az Élet című katolikus lapban. Ezt a szöveget hiába keressük a Schütz Antal szerkesztette 25 kötetes Prohászka-összkiadásban, pedig a püspök utolsó, jelképes erejű szövege méltó záróköve egy nagy életútnak.

Schütz Antal az egyik Prohászka-szöveghez fűzött megjegyzésében „a lelkigyakorlatok vértanújának” nevezte Székesfehérvár néhai püspökét. Találó szavak. Amikor 1925 telén - orrvérzése után - az orvosi vizsgálat érlemeszesedést állapított meg, a püspök orvosi tanácsra rövid pihenőt tartott (ahogy Kosztolányi Dezsőnek írta: „az orvosi tilalom erős vesztegzár alá helyezett”), de aztán visszazökkent a magára szabott munkatempóba. Továbbra is megtartotta szokásos lelkigyakorlatait, hiszen az ő munkatere nemcsak az írópult volt, hanem mindenekelőtt a szószék.

A halála előtti hónapban sem kímélte magát. Három városban tartott több napos nagyböjti lelkigyakorlatot (Veszprém, Pápa, Pécs), emellett elnökölt és beszédet mondott az Aquinói Szent Tamás Társaság közgyűlésén, a Szociális Missziótársulat (SZMT) II. kerületi szervezetének böjti estjén; pécsi konferenciabeszédeit befejezve az SZMT ottani tagjainak a „szociális megérzésről” tartott előadást, majd a fővárosba utazott, s virágvasárnap előtt egy héttel a Múzeum kertben rendezett Vasvári-ünnepségen mondta el utolsó, közéleti tárgyú beszédét. Másnap, hétfőn kezdte meg utolsó konferenciabeszédeit az

---

Szerző: Vendégszerző (2021-04-05)

3 / 12 oldal | © Katolikus.ma

Egyetemi templomban. Pénteken, beszéd közben, a szószéken érte az agyvérzés, másnap, kora délután halt meg. A korabeli sajtóbeszámolókból tudjuk, hogy még nagyhéten is több helyre várták: több napos lelkigyakorlatot tartott volna az SZMT tagjainak, a tiszteknek, sőt püspöki székhelyén az egyetemi hallgatók „Kis Teréz” menzájának az ünnepségén is beszélt volna - virágvasárnap este.

Agyvérzése előtt egy nappal is sok volt a teendője. Március 31-én, csütörtökön, újságírókat fogadott, ezek az interjúk már halála után jelentek meg (Budapesti Hírlap, Magyarság, Magyar Újság). A Magyarság című napilap újságírójának mondta:

Tudja, vigyázni kell magamra. Ebben a korban már visszavedlünk melegágyi virággá. Hogy „sokat” dolgozunk?.... Hiszen azért élünk.... Dolgozni, amíg Isten engedi....

[Magyarság 1927. április 3., 6. o.]

Dolgozott is, amíg Isten engedte. Március 31-én vetette papírra utolsó cikkét, mely az általa annyira szeretett Élet című katolikus lap húsvéti számában jelent meg. A lap szerkesztője, Alszegehy Zsolt írta:

Testvérem /.../, hálád sohasem lehet elégséges, mert Püspök atyánk március

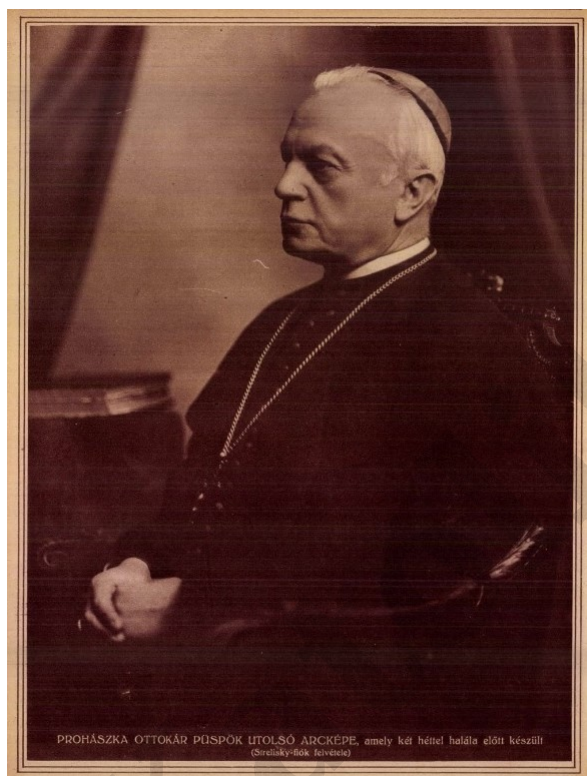

Szerző: Vendégszerző (2021-04-05)

4 / 12 oldal | © Katolikus.ma

31-én, utolsó egészséges estéjén gondolt reád, és hogy húsvétodat igazi áhítatos ünnepé tegye, utolsó tollvonásaival írta meg elmékedését neked!

[Élet 1927. április 10., 142. o.]

Szerző: Vendégszerző (2021-04-05)

5 / 12 oldal | © Katolikus.ma

Jelen kiadvány tartalmául a Katolikus.ma cikke szolgál, mely a <https://katolikus.ma/prohaszka-ottokar-a-husvet-a-legnagyobb-s-legelragadobb-latomas-volt/> internetes címről származik. A cikket 2021-05-18 dátummal egy médiamissziós lelkületű Tisztelt Olvasónk töltötte le, létrehozva a jelen pdf vagy papír alapú kiadást, akinek ez úton is köszönjük az ilyen formában történő terjesztést. Mindent Isten nagyobb dicsőségére!

Prohászka utolsó konferenciabeszédeit olvasva feltűnő, milyen sokat foglalkozott a halállal. Mint aki már készülődik a nagy útra. Pápán tartott utolsó előtti konferenciabeszédét ezekkel a szavakkal zárta:

Úgy vagyok, mint két világ között imbolygó sirály, élek még itt, és tartozom oda, létföltételeim még itt, de teljesedéseim odaát, hitem világít, s én tartom kezemben a mécsesemet, és megyek vele előre. Fáj a szívem? Csikorog a lelkem? Mindegy, megyek, tartsd meg az irányt. A mécsedet Krisztus tüzénél gyújtottad meg, annak a fénye biztos helyre visz. Ez a mécses világítja meg halottaid sorsát is, és a te sorsodat is. Segíts nekik, de ne akard megzavarni őket. Te is oda mégy egyszer, ahol ők vannak. Igen, Uram, megyek. Köszönöm, hogy mehetek. Szeretlek, és sietek Hozzád a halálon át. Amen.

[Prohászka utolsó szentbeszédei. 3. kiad. Székesfehérvár 2011, 49. o.]

A püspök utolsó írásában visszaköszönnek ismert, kedves motívumai. A valóban látó szemek, Krisztus mécsese – és az a gondolat, hogy a mi Húsvétünk az lesz, amikor megjelenünk Krisztus előtt, amikor „a test hajléka leomlik rólunk s mi új világban, új életformákba öltözködünk bele”.

A húsvéti fényekkel átszőtt élet: ezt nevezte többször is fölényes öntudatnak,

---

Szerző: Vendégszerző (2021-04-05)

6 / 12 oldal | © Katolikus.ma

fölényes életnek Prohászka Ottokár. Ez volt végső üzenete is. S az a hit, hogy egyszer majd mi is részesedünk „a nagy meglátások napja” tapasztalatában: „/.../ a Húsvét a legnagyobb s legelragadóbb látomás volt, melyben emberi szemeknek részük lehet. Az a mi nagy hitünk, hogy ez a rész valamikor majd a mi részünk is lesz, – amikor majd meglátjuk a dicsőséges Krisztust.”

Szalay László

---

*

HÚSVÉTI MEGLÁTÁSOK, HÚSVÉTI FÉNYEK

Írta: Prohászka Ottokár

Budapest, 1927. március 31.

A szemnek az volna a természete s a célja is, hogy látni tudjon s mégis úgy tetszik, mintha valami egészen különös kiváltságot tulajdonítanak valakinek, mikor azt mondjuk róla, hogy látni tud, s mikor arról dicsérik, hogy vannak szemei, melyek az idegingerekből nagyszerű adatokat s drága értékeket tudnak kiemelni. – Vannak esztéta, vannak etikus, vannak metafizikai, vannak gyakorlati szemek. –

Szerző: Vendégszerző (2021-04-05)

7 / 12 oldal | © Katolikus.ma

Goyau „a szemek gyönyörteljes tudományának” hívja az esztétikát. Cicero az ilyen műértő szemeket „eruditos oculos”-nak, tanult szemeknek nevezi. Az ilyen szemeknek külön érzékük van a mértékek s harmóniák iránt, s bennük gyönyörre s élvezetté válik s énekké olvad a mértékeknek néma zenéje.

De vannak még más szemek is, melyeket Szt. Pál „illuminatos oculos”-nak, kivilágított s felvilágosult szemeknek mond, melyekből fények világítanak kifelé, s melyek ingereiket nem kívülről, hanem belülről veszik. S azok az ingerek is nem fogalmak, nem elképzelések, hanem új eleven fények, valamiféle nem természetes, hanem természetfeletti, v.i. Szentlélektől gyújtott meglátások, csodálatos kigyulladások, örömtüzek és elragadtatások, vagy biztos s bátor más világokba tekintések. Mikor a lélekből fényszóró lesz, s az a maga sajátos világosságát vetíti s szórja szét a világra, - az ember útjaira, kötelességeinek s kísértéseinek küzdőterére -, az ember sorsára, a világ szakadékaira, majd magas és friss hegyvidékére, majd posványaira.

Az ilyen fényszóró, az új napok fényeit árasztó lelkeség voltaképpen nagy életfölény, nagy bírás s nagy öröm s élvezet egyben. Istenem, mily meglátások s mily fények fordulnak meg az ilyen szemekben!

Elgondoltam magamnak azokat a szemeket, melyek az első húsvétnapján a föltámadt Krisztust látták, melyek tele voltak fénnel, szépséggel s dicsőséggel,

---

Szerző: Vendégszerző (2021-04-05)

8 / 12 oldal | © Katolikus.ma

de amelyek ezt a teltséget attól az „illuminatióból” vették, melyet Krisztus Urunk gyújtott meg bennük. Mert hiszen lehetnek szemek, szomorú szemek, lehunytt vagy legalábbis nagy szomorúság árnyékában nyiladozó szemek – az emmausi tanítványok szemei -, melyek a Föltámadottat nem látják meg. Ott a szemek tüze kiégett, s fény helyett hamuval van beszórva a levegő. De mily szemek az Apostoloknak, a mirrhát s aloét vivő asszonyoknak s Mária Magdolnának szemei! Istenem, hogy azt kibírták, – hogy el nem égtek, ahogy azt a gyönyörteljes valóságot elviselték! Ez a legnagyobb gazdagság s egyben a legtisztább öröm!

Ez az első húsvét volt az igazi húsvét, a nagy meglátások napja, mikor a dicsőséges Krisztus a világba lépett s mikor a természet isteni fényektől meglelkesült. Ez volt az az első s páratlan bemutatkozás, mikor az ember túlvilági szépségbe s halhatatlanságba öltözködött. Ez az a „phase”, az átmenet, mikor a halhatatlan s örökszép Istenember már nem az emberség álruhájában, hanem az emberfia apotheózisában átment köztünk s mi csak néztük, – már akik, de azok is, akik nem láttuk szemmel, a nagy fényeknek egyik-másik csillamától is fényben állunk. Előbb erők mentek ki belőle, melyektől a betegek meggyógyultak, most fények cikáznak belőle, melyek a legnagyobb valóságot, az örök életet s dicsőséget világítják meg. S így valóban a Húsvét a legnagyobb s legelragadóbb látomás volt, melyben emberi szemeknek *részük* lehet.

Szerző: Vendégszerző (2021-04-05)

9 / 12 oldal | © Katolikus.ma

Az a mi nagy hitünk, hogy ez a rész valamikor majd a mi részünk is lesz, – amikor majd meglátjuk a dicsőséges Krisztust. Mi máskor is szívesen nézzük azt, ami nagy. Nézzük a hegyeket, a tengert s a csillagos eget. Belenézünk a történeti távlatokba, hol nagy jellemek napjai ragyognak s sok embersors hulló csillaga elég, hamuvá ég. Fényekkel s könnyekkel szemünkben elmerengünk a nagyság, a fölség s a szépség hegyvidékén, s nézzük a keresztény kultúra csúcsait, a Sinait, a Nyolcboldogság-hegyét, a Tábort, a Golgotát, a Vatikánt s Alverniát s a fölöttük domborodó eget, s annak csillagképeit, a Szentkeresztet, az Eucharistiát s a Szentszívet s azoknak ragyogó, violás, opálos, tündöklő és piros fénykereteit.

De mi ez mind a húsvéti látomással szemben, mikor a föltámadottat, a megdicsőültet, mikor a hatalomba, dicsőségbe s szépségbe öltözött „igazolt férfiút” fogjuk majd meglátni?! Ez majd valamikor a mi Húsvétünk, Krisztus előtt való megjelenésünk napja lesz, mikor a test hajléka leomlik rólunk s mi új világban, új életformákba öltözködünk bele. Akkor rajtunk is lesz fény, élesebb fény minden verőfénynél, amilyen a természetből, művészetből s genialis lelkekből kigyúlhatna. S lesz élményünk is, valamiféle húsvétféle élményünk, amikor a boldogság s dicsőség fénytengerébe merülünk s megtapasztaljuk azt, hogy az a miénk.

S ez a mi valamikor elénk dobbanó élményünk ismét az Úr Jézus első húsvéti élményére figyelmeztet s ahhoz vezet vissza, még pedig ahhoz a győzedelmes

---

Szerző: Vendégszerző (2021-04-05)

10 / 12 oldal | © Katolikus.ma

fölényhez, mellyel Krisztus szemben állt a halállal s az életnek összes éjszakáival s ahogy azokkal játszott. Mert ahogy kedve tartotta, úgy kötött ki velük, s majd az egyikbe s majd a másikba állította bele mécsesét, mintha kihívta volna őket, „nosza, oltjátok ki mécsesemet, ha bírjátok”. Beleállította mécsesét már azelőtt is a betegségek éjszakájába s az világos lett tőle, annyiban mindenesetre, hogy szétoztotta szomorúságot s reménytelenséget. – Beleállította mécsesét a vakok éjszakájába, kiknek megnyitotta szemét, s rávilágított vele mindenféle utakra, a sántáknak s terhelteknek ösvényeire is, kik e fénytől szökelltek s énekelve járták az eddig nehéz utakat. S beleállította mécsesét a halál sötét ösvényeire is; nehéz, szomorú utakra, temetőbe irányuló menetek elé világított Naimban. Azzal indult Lázár sírjához is s ahol már a halál nyomában a rothadás jelentkezett, ott fénytől gyöngye hitek kivirágoztak s tört szívek föléledtek. Rávilágított e mécsesével karácsonyi éjszakákra s menyegzős lakomákra is, mikor mennyországát kétszer is azokhoz hasonlította, de föltételezte, hogy a természetadta öröm s vigalom színes lampionjai közt a koronás csillárt az ő olaja táplálja.

S ezt a krisztusi mécseset sem más fények elhomályosítani, sem az éjszakák nem bírták eloltani. E fények égnek. Minden evangéliumi parabola egy-egy gyönyörű lámpa – minden tanítás és csoda Krisztus titokzatos egyéniségének egy-egy kivillanása. De mindezek a kivillanások, mindezek a sugárzások s fényjárások nem egyebek, mint a nagy húsvéti fény. s dicsőség-kiáradásnak prelúdiumai. Azok még

---

Szerző: Vendégszerző (2021-04-05)

11 / 12 oldal | © Katolikus.ma

mind a halandó élet árnyékai közt járnak, s bármily fényesek legyenek, a halál birodalmában állnak. De más a Húsvét s a húsvéti fény s a húsvéti élmény, ezek már túl vannak a küzdelmes létnek korlátjain; ezek már nem paraboláznak, nem jelképekkel s szimbólumokkal dolgoznak, hanem a dicsőséges valóságról, a menyegzős s diadalmas Krisztusnak arcáról olvadnak le s áradnak szét az üdvözültek világában.

Ezt a húsvéti fényt s nagy fényt s ezekkel a fényekkel átjárt s átítatott lelket állítsuk bele az életbe. Boldog s tartalmas élet az, mely e húsvéti fényjárásokban áll s fejlődik s hajt ki tőlük; mert nem a természetben s nem a génuszon fordul az igazán diadalmas élet, hanem csak a világot s a halált legyőző élethatalmon, melyet Krisztus hozott s ad nekünk.

[Élet 1927. április 10., 121-122. o.]

Szerző: Vendégszerző (2021-04-05)

12 / 12 oldal | © Katolikus.ma